

Syllabus pro předmět: **Obrazivost a interpretace**

Ukončení: kolokvium

Počet kreditů: 3

Vyučující: Mgr. Jan Krása

E-mail: honoh@email.cz

Základní informace o předmětu: Předmět bude vyučován jako jedna hodina přednášky a jedna hodina cvičení pro studenty bakalářského cyklu oboru psychologie (i pro studenty blízkých oborů).

Cíl a obsah předmětu: Cílem tohoto předmětu je seznámit studenta s rolí vlastní obrazivosti (imaginace) při interpretaci.

Po absolvování kurzu student: bude znát několik teorií obrazivosti; bude seznámen s problematikou imaginární a verbální vrstvy lidského vědomí; bude seznámen s rozdílem mezi preimaginárním řádem věcí a kolektivním obrazem světa; seznámí se s rozdílem mezi psychoanalytickým a analytickým (archetypovým) výkladem pohádek; seznámí se s několika postupy práce s obrazivostí; bude schopen klást si otázky spojené s interpretací;

Podmínky pro absolvování předmětu: Podmínkou absolvování kurzu je:

- Účast na seminářích (v běžně uznávaném rozsahu, tj. 80%)
- Odevzdání písemné práce (v rozsahu minimálně 4 normostran) na konci semestru nebo krátký referát na semináři na téma odpovídající zaměření tohoto předmětu – více na první hodině.

Rozpis přednášených okruhů:

1. Úvod – základní termíny, interpretace jako problém
2. Obrazivost (imaginace) v kontextu ostatních psychických funkcí
3. Napětí obrazivosti způsobené životem ve městě bez kontaktu s přírodou: kolektivní a individuální pól
4. Proměna jako nutný požadavek interpretační práce, problematika typu díla a rozdílnosti smyslových kanálů
5. Napětí obrazivosti dle G. Duranda: denní a noční řád obrazivosti
6. Problematika konformity a nekonformity lidských napodobivých děl a její dopad na interpretaci
7. Hermeneutická filosofie – vznik, vývoj a hlavní představitelé
8. Psychoanalýza a její výklad lidské tvorby
9. Analytická psychologie – její vznik, vývoj a hlavní představitelé
10. Analytická psychologie – její přístup k interpretaci lidských děl, archetyp jako ústřední pojem analytického výkladu, archetyp a vztah k nevědomí, archetyp a kolektivní nápodoba světa
11. Nejznámější archetypy: stín, anima a animus, Bytostné Já, Velká Matka
12. Prostor výtvarného díla podle analytické psychologie
13. Prostor k prezentaci prací studentů, praktická práce s obrazivostí (aktivní imaginace)

Doporučená literatura:

- Bateson, G. (2000). *Mysl a příroda (nezbytná jednota)*. www.vhled.cz.
Borecký, V. (1998). *K otázkám symbolické imaginace*. Praha: Karolinum.
von Franz, M. L. (1999). *Mýtus a psychologie*. Praha: Portál.
von Franz, M. L. (1998). *Psychologický výklad pohádek*. Praha: Portál.
Hawkes, T. (1999). *Strukturalismus a sémiotika*. Brno: Host.
Herzog, E. (2000). *Psyche and death*. Woodstock: Spring Publications.
Hill, P. (1997). *Lacan for beginners*. New York: Writers and Readers.

- Hillman, J. (1976): *Re-visioning psychology*. New York: HarperCollins Publishers.
- Hillman, J. (Ed.). (1980). *Facing the Gods*. Dallas: Spring publications.
- Hillman, J. (1984). *The thought of the hearth*. Dallas: Spring Publications.
- Hillman, J. (1992): *Blue fire*. New York: HarperCollins Publishers.
- Hillman, J. (1994). *Insearch: Psychology and religion*. Putnam, Connecticut: Spring Publications.
- Hillman, J. (1997). *Duše a sebevražda*. Praha: Sagittarius.
- Hillman, J. (1999). *Sny a podsvětí*. Praha: Portál.
- Hillman, J. (1999b). *The myth of analysis: Three essays in archetypal psychology*. Evanston, Illinois: Northwestern University Press.
- Hillman, J. (2004). *Archetypal psychology: Uniform edition 1*. Putnam, Connecticut: Spring Publications.
- Hroch, J. (2009). *Filosofická, strukturální a hlubinná hermeneutika*. Brno: Marek Konečný.
- Jelínek, J. (1977). *Velký obrazový atlas pravěkého člověka*. Praha: ARTIA.
- Jung, C. G. (2003). *Sebrané spisy 9/II: AION*. Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka.
- Jung, C. G. (2001). *Výbor z díla IV.: Obraz člověka a obraz Boha*. Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka.
- Kéki, B. (1984). *5 000 let písma*. Praha: Mladá Fronta.
- Kerényi, K., Jung, C. G. (1993). *Věda o mytologii*. Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka.
- Kerényi, K. (1996). *Mytologie Řeků I*. Praha: OIKOYMENH.
- Kerényi, K. (1998). *Mytologie Řeků II*. Praha: OIKOYMENH.
- Kerényi, K. (1976). *Dionysos: Archetypal image of indestructible life*. Princeton: Princeton University Press.
- Klossowski de Rola, S. (1997). *The Golden Game: Alchemical Engravings of the Seventeenth Century*. London: Thames and Hudson.
- Krása, J. (2004). Jazyk a imaginace. In: Čermák, I., Miovský, M. Řehan, V. (Eds.), *Kvalitativní přístup a metody ve vědách o člověku III*. Sborník z konference. Olomouc: FF Univerzity Palackého, 97-108.
- Krása, J. (2006). Doma v přírodě a doma ve městě. *Sociální studia – Město*, 2/2006, 203-215.
- Krása, J. (2008). Výzkum na hranicích sdělitelného – konformní a nekonformní řád ve vědomí. In: Petrjánošová, M., Masaryk, R., Lášticová, B. *Kvalitativní výskum vo verejnom priestore – Príspevky zo 7. česko-slovenskej konferencie Kvalitativní přístup a metody vo vědách o člověku*. Bratislava: KVS BK SAV Bratislava a Pedagogická fakulta UK v Bratislave.
- Krása, J. (2008). *Role řeči a domu v péči o duši*. Nepublikovaná disertační práce, Masarykova Univerzita, Brno.
- Kratochvíl, Z., Bouzek, J. (1996). *Proměny interpretací*. Praha: Herrmann a synové.
- Kugler, P. (2002). *The alchemy of discourse: Image, sound and psyche*. Einsiedeln: Daimon Verlag.
- Kyloušek, P.: *Znak, struktura, vyprávění – výbor z prací francouzského strukturalismu*. Host, Brno 2002.
- Neubauer, Z. (1997). *Esse obiectivum – esse intentionale*. Scientia & Philosophia 8: 114–160.
- Neubauer, Z. (2001). *Země jako filosofický archetyp*. Vhled, 3, www.vhled.cz.
- Neubauer, Z. (2001). *O Sněžhurce aneb o přírodě*. Vhled, 3, www.vhled.cz.
- Neubauer, Z. (2001). *Kolik se vejde andělů na špičku jehly*. Vhled, 3, www.vhled.cz.
- Neubauer, Z. (2002). Mozek – evoluce – stvoření II. *Psyche et natura* 2002/1, s. 43-70.
- Starý, R. (2000). *Cheirón, asklépiovská medicína a jungovská psychologie*. Praha: Sagittarius.
- Starý, R. (1994). *Medúsa v novější době kamenné*. Praha: Prostor.
- Starý, R. (1999). *Filmová hermeneutika*. Sagittarius: Praha.